

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Vroegmoderne tijd

2 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De mening past bij 'de hernieuwde oriëntatie op het klassieke erfgoed', omdat hij bedroefd is dat de Latijnse boeken zo slecht worden behandeld / omdat hij Latijnse boeken liefheeft. 1
- De mening past bij '(het veranderende mens- en wereldbeeld van de renaissance en) het begin van een nieuwe wetenschappelijke belangstelling', omdat hij onderzoek doet naar de bibliotheek / de boeken in de bibliotheek wil bewaren. 1

Opmerking

Als het antwoord alleen een juist kenmerkend aspect bevat zonder uitleg, wordt geen scorepunt toegekend.

3 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Maarten Luther was een hervormer / gaf met zijn kritiek op de kerk de aanzet tot de reformatie, waardoor 1
 - het stadsbestuur ervan uitging dat katholieken zouden protesteren/onrust zouden veroorzaken als een boek van Luther werd gebruikt op school. 1
- of
- het stadsbestuur dacht dat het landsbestuur / de katholieke kerk het stadsbestuur zou aanspreken/bestrafen omdat de reformatie niet werd aangepakt. 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

4 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

bij 1:

- Vanwege 'het conflict in de Nederlanden dat resulteerde in de stichting van een Nederlandse staat' nam Filips II dit besluit om de handel/economie van de Nederlanden te benadelen.

1

bij 2:

- Vanwege 'het begin van de Europese overzeese expansie' gaven de Amsterdamse kooplieden deze opdracht, omdat zij met deze zeeroute zelf naar India wilden kunnen reizen.

1

Opmerking

Als het antwoord alleen een juist kenmerkend aspect bevat zonder uitleg, wordt geen scorepunt toegekend.

5 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

bij 1:

- Uit de brief blijkt dat de Nederlanders in Amerika gezinnen hebben / landbouw bedrijven (wat past bij een vestigingskolonie).

1

bij 2:

- Uit de brief blijkt dat de kolonisten grond kopen van de oorspronkelijke bevolking (in plaats van afpakken) / in de brief staat dat de kolonisten in vrede leven (waaruit blijkt dat ze geen conflict hebben).

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

6 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Schaghen is als bestuurder van de handelsorganisatie WIC tevreden met de kolonie omdat deze lijkt te gaan bijdragen aan de (wereld)handel / winstgevend lijkt te zijn, 1
- want hij ziet dat het schip vanuit de kolonie (handels)producten meebrengt zoals graan/dierenvellen. 1

Opmerkingen

- *Alleen als het antwoord een juiste verklaring voor de tevredenheid van Schaghen bevat, wordt 1 scorepunt toegekend aan een daarbij passende verwijzing naar de bron.*
- *Als het antwoord ingaat op het succes van Nieuw-Nederland als vestigingskolonie, worden geen scorepunten toegekend (omdat de WIC geïnteresseerd is in (wereld)handel).*

7 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- In 1765 sluit de East India Company het verdrag van Allahabad, 1
- waardoor het na 1765 belangrijk wordt om een leger te hebben dat kan toezien op/kan helpen bij het innen van belasting / het besturen van (delen van) India. 1
- De Britten geven door het uitreiken van de medaille de boodschap dat ze de bijdrage van de inheemse soldaten waarderen / dat de inheemse soldaten bijdragen aan de Britse overwinning in India. 1
- De Britten geven (met de afbeelding van *Brittannia* met de lauwerkrans / met de Britse vlag op het fort) de boodschap dat ze (delen van) India hebben onderworpen / dat ze machtig zijn. 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

8 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Wädstrom wil laten zien dat de abolitionistische beweging ook in Afrika successen kan behalen in het stoppen van de slavenhandel / wil met dit verhaal abolitionisten laten zien dat er hoop is de slavenhandel te stoppen, 1
 - door te schrijven dat (een van de volgende): 1
 - een Afrikaanse koning een wet aanneemt tegen het vervoer van slaafgemaakten.
 - het verbod de koning tot eer strekt.
 - een Afrikaanse koning niet om te kopen is door de Fransen / zich verzet tegen de Fransen die slaven willen kopen.
 - De koning heeft mogelijk het (politieke) motief dat hij zelf de (slaven)handel in zijn rijk wil kunnen bepalen (zodat hij de route sluit voor handelaren uit andere landen). 1
- of
- De koning heeft mogelijk het (economische) motief dat hij zelf wil verdienen aan de (slaven)handel (zodat hij de route sluit voor handelaren uit andere landen). 1

Opmerking

Alleen als het antwoord bij de eerste deelvraag een juiste uitleg bevat voor de steun aan de abolitionistische beweging, wordt 1 scorepunt toegekend aan een daarbij passende verwijzing naar de bron.

9 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

bij 1:

- Daendels wijst de standensamenleving af, 1
- door op te roepen de keus voor kapiteins niet te baseren op kleding/scholing / te kiezen voor kapiteins die het beste kunnen vechten. 1

bij 2:

- Daendels roept op om te zorgen voor een nieuw bestuur/een niet-adellijk bestuur / roept burgers op om te strijden tegen het bestuur, 1
- door op te roepen Oranje / de vergulde (rijke) knechten van Oranje te verdrijven. 1

Opmerkingen

- *Alleen als het antwoord een juist argument bevat dat de oproep past bij (bij de eerste deelvraag) het 'verlicht denken' en (bij de tweede deelvraag) 'de democratische revoluties in westerse landen', wordt 1 scorepunt toegekend aan een daarbij passende verwijzing naar de bron.*
- *Als dezelfde verwijzing naar de bron tweemaal wordt gebruikt, wordt alleen aan de eerste juiste verwijzing 1 scorepunt toegekend.*